Lleonard da Vinci al Clos Lucé: Un captiu de luxe

Autor:
Data de publicació: 16-02-2025

Aquest informe explora les circumstàncies que van envoltar la residència de Leonardo da Vinci al castell de Clos Lucé a Amboise, França, sota el patrocini del rei Francesc I. També examina la teoria que Leonardo no era un convidat voluntari sinó més aviat un "presoner de luxe", així com la connexió entre el seu retrat més preuat, la Mona Lisa (La Gioconda), i Isabel d'Aragó, una figura de gran importància personal per a l'artista.

Títol: Leonardo da Vinci a Clos Lucé: Un captiu de luxe "TOT I COBRAR UN SALARI"

Introducció

Aquest informe explora les circumstàncies que van envoltar la residència de Leonardo da Vinci al castell de Clos Lucé a Amboise, França, sota el patrocini del rei Francesc I. També examina la teoria que Leonardo no era un convidat voluntari sinó més aviat un "presoner de luxe", encara q cobrés un salari i tingués am ell el seu deixeble Melzi, així com la connexió entre el seu retrat més preuat, la Mona Lisa (La Gioconda), i Isabel d'Aragó, una figura de gran importància personal per a l'artista.

Context històric

L'arribada de Leonardo da Vinci a Clos Lucé el 1516, poc després que el rei Francesc I de França recuperés Milà, l'octubre de 1515, sovint es descriu com un moviment voluntari sota el generós patrocini del rei Francesc I de França. No obstant això, l'evidència històrica suggereix una narrativa més complexa. Abans del seu trasllat a França, Leonardo havia estat sota la protecció de Gian Galeazzo Sforza a Milà, on va desenvolupar una estreta relació amb l'esposa de Gian Galeazzo, Isabel d'Aragó. Quan els francesos van envair Milà el 1499, Leonardo es va veure obligat a fugir a Pàdua junt amb Isabel vídua. Aquesta invasió va ser dirigida per Carles d'Amboise, el senyor d'Amboise, que juntament amb els successius reis de França, es van convertir en enemics "de facto" de Leonardo. Tenint en compte aquesta història, és poc probable que Leonardo veiés Francesc I, un monarca francès, com un veritable amic.

La teoria de Leonardo com a "presoner de luxe"

La meva teoria personal, desenvolupada fa més de 14 anys, postula que Leonardo no era un hoste lliure a Clos Lucé sinó més aviat un "presoner de luxe" de Francesc I. Aquesta teoria es basa en les tensions polítiques de l'època i en el desplaçament forçat de Leonardo de Milà a Padus. Tot i que aquesta idea no ha estat àmpliament explorada, ofereix una perspectiva convincent sobre els últims anys de l'artista a França, no hi seria com a convidat sinó més aviat com a captiu del luxe

La connexió amb Isabel d'Aragó

El 2009, mentre exercia com a webmaster de novahistoria.cat, vaig descobrir les obres de Robert Payne i Maike Voigt Luersen, que van destacar l'estreta relació de Leonardo amb Isabel d'Aragó. Isabella, la vídua de Gian Galeazzo Sforza, va ser una figura clau en la vida de Leonardo durant la seva estada a Milà. La investigació de Payne i Voigt Luersen suggereix que la Mona Lisa pot no representar Lisa del Giocondo, com es creu tradicionalment, sinó més aviat Isabel d'Aragó, una dona per la qual Leonardo sentia un profund afecte.

Aquesta teoria està recolzada pel fet que Leonardo va portar una versió en miniatura de la Mona Lisa amb ell a Clos

Lucé, indicant el significat personal del retrat. Si el subjecte fos realment Isabella, explicaria per què la pintura tenia tant valor emocional per a l'artista.

Reptes en recerca

La investigació d'aquestes teories s'ha enfrontat a diversos reptes i el meu interès particular per explorar la teoria de la captivitat de Leonardo a Clos Lucé, m'ha portat a visitar el castell d'Amboise, trobant un panell d'escut molt interessant amb la bandera catalana. No obstant això, l'interès d'un col·lega, el cap d'investigacions, tot i que el seu enfocament principal era la família Rovira a Itàlia, va fer que el meu editor comprés per a ell el llibre de Maike Voigt Luersen en alemany "Wer ist Mona Lisa? Auf der Suche nach ihrer Identität (2004)", mentre que jo vaig fer el mateix amb el llibre de Robert Payne "Leonardo: The Life and Legacy of a Genius (1978)". El meu col·lega treu conclusions significatives del llibre de Payne, però del treball de Voigt Luersen, a causa de la seva manca de domini de l'alemany, vaig haver de trobar algunes fonts clau disponibles en anglès i per establir la base d'aquests estudis he traduït i publicat un article a la Viquipèdia el 2009

https://ca.wikipedia.org/w/index.php?title=Isabel_de_N%C3%A0pols&diff=4189901&oldid=4018371

i més tard el 2010, un article a la nostra web:

Una historiadora de l'Art creu que la Mona Lisa era Isabel d'Aragó. - Institut Nova Història

de tot això, el cap d'investigacions, ha escrit aquest article centrat en la família reial catalana d'Itàlia, sense esmentar ni una paraula sobre Leonardo com a captiu de luxe a Clos Lucé.

Lleonard i la Casa Reial catalana d'Itàlia - Institut Nova Història

Conclusió

La vida i l'obra de Leonardo da Vinci continuen inspirant fascinació i debat. La teoria que va ser un "presoner de luxe" a Clos Lucé, combinada amb la possibilitat que la Mona Lisa representi Isabel d'Aragó, ofereix una nova perspectiva sobre els seus últims anys i les relacions personals que van donar forma al seu art. Més investigacions i col·laboracions amb estudiosos familiaritzats amb les fonts alemanyes podrien ajudar a validar aquestes idees i llançar nova llum sobre el llegat de Leonardo.

Referències

Payne, Robert. Leonardo: la vida i el llegat d'un geni (1978)

Voigt Luersen, Maike: Quina és la Mona Lisa? Auf der Suche nach ihrer Identität (2004)

Voigt Luersen, Maike: Isabel d'Aragó i l'art del Renaixement italià.

Article Una historiadora de l'Art creu que la Mona Lisa era Isabel d'Aragó publicat el novahistoria.cat (2010).

Títol: Leonardo da Vinci a Clos Lucé: un captiu de luxe?

Introducció

Aquest informe explora les circumstàncies que van envoltar la residència de Leonardo da Vinci al castell de Clos Lucé a Amboise, França, sota el patrocini del rei Francesc I. També examina la teoria que Leonardo no era un convidat voluntari sinó més aviat un "presoner de luxe", així com la connexió entre el seu retrat més preuat, la Mona Lisa (La Gioconda), i Isabel d'Aragó, una figura de gran importància personal per a l'artista.

Context històric

L'arribada de Leonardo da Vinci a Clos Lucé el 1516 sovint es descriu com un moviment voluntari sota el generós patrocini del rei Francesc I de França. No obstant això, l'evidència històrica suggereix una narrativa més complexa. Abans del seu trasllat a França, Leonardo havia estat sota la protecció de Gian Galeazzo Sforza a Milà, on va desenvolupar una estreta relació amb l'esposa de Gian Galeazzo, Isabel d'Aragó. Quan els francesos van envair Milà el 1499, Leonardo es va veure obligat a fugir a Pàdua. Aquesta invasió va ser dirigida per Charles d'Amboise, el senyor d'Amboise, que era enemic de Leonardo. Tenint en compte aquesta història, és poc probable que Leonardo veiés Francesc I, un monarca francès, com un veritable amic.

La teoria de Leonardo com a "presoner de luxe"

Una teoria personal, desenvolupada fa més de 14 anys, postula que Leonardo no era un hoste lliure a Clos Lucé sinó un "presoner de luxe" de Francesc I. Aquesta teoria es basa en les tensions polítiques de l'època i en el desplaçament forçat de Leonardo de Milà. Tot i que aquesta idea no ha estat àmpliament explorada, ofereix una perspectiva convincent sobre els últims anys de l'artista a França.

La connexió amb Isabel d'Aragó

El 2009, mentre exercia com a webmaster de novahistoria.cat, vaig descobrir les obres de Robert Payne i Maike Voigt Luersen, que van destacar l'estreta relació de Leonardo amb Isabel d'Aragó. Isabella, la vídua de Gian Galeazzo Sforza, va ser una figura clau en la vida de Leonardo durant la seva estada a Milà. La investigació de Payne i Voigt Luersen suggereix que la Mona Lisa pot no representar Lisa del Giocondo, com es creu tradicionalment, sinó més aviat Isabel d'Aragó, una dona per la qual Leonardo sentia un profund afecte.

Aquesta teoria està recolzada pel fet que Leonardo va portar una versió en miniatura de la Mona Lisa amb ell a Clos Lucé, indicant el significat personal del retrat. Si el subjecte fos realment Isabella, explicaria per què la pintura tenia tant valor emocional per a l'artista.

Reptes en recerca

La investigació d'aquestes teories s'ha enfrontat a diversos reptes. Per exemple, mentre vaig comprar el llibre de Robert Payne per a un col·lega, Jordi, no va poder treure conclusions significatives a causa de la seva manca de domini de l'alemany, ja que algunes fonts clau només estaven disponibles en aquest idioma. A més, Jordi es va centrar principalment en la família Rovira a Itàlia, cosa que va limitar el seu interès per explorar la teoria de la captivitat de Leonardo a Clos Lucé.

Conclusió

La vida i l'obra de Leonardo da Vinci continuen inspirant fascinació i debat. La teoria que va ser un "presoner de luxe" a Clos Lucé, combinada amb la possibilitat que la Mona Lisa representi Isabel d'Aragó, ofereix una nova perspectiva sobre els seus últims anys i les relacions personals que van donar forma al seu art. Més investigacions i col·laboracions amb estudiosos familiaritzats amb les fonts alemanyes podrien ajudar a validar aquestes idees i llançar nova llum sobre el llegat de Leonardo.

Referències

Payne, Robert. Leonardo: la vida i el llegat d'un geni.

Voigt Luersen, Maike. Isabel d'Aragó i l'art del Renaixement italià.

Recerca personal i articles publicats el novahistoria.cat (2009).

Context històric de Leonardo da Vinci: No va anar al Clos Lucé del Castell d'Amboise per voluntat pròpia, atès que el senyor d'Amboise, enemic seu, havia envaït Milà anys abans. Leonardo estava a Milà com a artista protegit de Gian Galeazzo Sforza i era molt proper a la seva dona, Isabel d'Aragó. Quan els francesos van envair el palau, va haver de fugir a Pàdua. Això fa pensar que no li agradaria tenir a Francesc I com a amic.

Leonardo protegit a Milà per Isabel d'Aragó El 2009, com a mestre web de novahistoria.cat, vaig descobrir les investigacions de Robert Payne i Maike Voigt Luersen. Aquests autors afirmaven que Leonardo estava protegit a Milà per Isabel d'Aragó, vídua de Gian Galeazzo Sforza, quan el palau va ser envaït pels francesos.
La nova teoria sobre la Gioconda:: Leonardo va portar al Clos Lucé el famós quadre miniatura de la Gioconda, el seu retrat més estimat, que no correspondria a la dona del Giocondo sinó a Isabel d'Aragó, una persona per qui Leonardo sentia un gran afecte. Aquesta teoria, basada en els estudis de Payne i Voigt Luersen, la vaig conèixer el 2009 i vaig escriure un article sobre aquest tema i vaig comprar el llibre de Payne mentre s'investigava sobre Leonardo i la seva connexió amb Nàpols.
Investigacions i dificultats: El meu editor va comprar un llibre de Vogt-Luersen en alemany, però no va ser útil ja que no se'n podien treure'n conclusions profundes sense saber alemany.
Teoria personal sobre Leonardo: Fa 14 anys vaig desenvolupar la teoria que Leonardo va ser portat presoner per Francesc I al Clos Lucé, un "pres de luxe". La idea no va interessar als investigadors de l'inh perquè no estava relacionada amb les investigacions sobre els Rovira/ della Rovere.
Futur escrit: Considero que és un tema molt interessant i que val la pena difondre, ja que pocs han parlat sobre aquest tema. Arrenco la idea de fer un escrit per compartir aquesta teoria.

La meva investigació se centra en la més que possible condició de Leonardo com presoner de luxe al Clos Lucé, tot acceptant la identificació de la Gioconda com a retrat d'Isabel d'Aragó, per raó de la estreta relació que els unia, seguint la teoria de Payne de 1978 i de Vogt Luersen de 2003

Versió oficial de per què Leonardo da Vinci va anar al Château du Clos Lucé a Amboise, França, per passar els últims anys de la seva vida. Aquesta versió es basa en relats històrics àmpliament acceptats i interpretacions acadèmiques.

Leonardo da Vinci a Clos Lucé: la narrativa oficial
Introducció
Leonardo da Vinci, una de les figures més cèlebres del Renaixement, va passar els últims tres anys de la seva vida al Château du Clos Lucé d'Amboise, França, sota el patrocini del rei Francesc I. Aquest període, des de 1516 fins a la seva mort el 1519, sovint es retrata com un moment d'honor i respecte, on Leonardo va ser celebrat com un geni i va tenir la llibertat de perseguir les seves passions. La narració oficial emfatitza l'admiració mútua entre l'artista i el rei francès, així com les generoses condicions proporcionades a Leonardo durant la seva estada.

La invitació del rei Francesc I

El 1515, el rei Francesc I de França va triomfar a la batalla de Marignano, assegurant el control francès sobre Milà. El jove rei, conegut pel seu amor per l'art i la cultura, va quedar profundament impressionat per la reputació de Leonardo com a polímata: artista, científic, enginyer i inventor. Reconeixent el geni inigualable de Leonardo, Francesc I va estendre una invitació a l'artista envellida perquè vingués a França. El rei va oferir a Leonardo el títol de "Premier Peintre, Ingénieur et Architecte du Roi" (Primer pintor, enginyer i arquitecte del rei), juntament amb una generosa pensió i l'ús del castell de Clos Lucé com a residència.

Leonardo va acceptar la invitació, deixant Itàlia el 1516 a l'edat de 64 anys. Va portar amb ell diverses de les seves obres més estimades, com ara la Mona Lisa, La Mare de Déu i el Nen amb Santa Anna i Sant Joan Baptista. El seu viatge a França va ser facilitat pel suport del rei, i va ser acompanyat pel seu lleial ajudant, Francesco Melzi.

La vida al Clos Lucé

El Château du Clos Lucé, situat a només 500 metres del Castell Reial d'Amboise, es va convertir en la llar i el lloc de treball de Leonardo. Segons la narrativa oficial, Leonardo va ser tractat amb gran respecte i admiració pel rei Francesc I. Els dos compartien una estreta relació, amb el rei visitant sovint Leonardo per participar en discussions intel·lectuals. Es diu que Francesc I es va referir a Leonardo com una figura paterna i valorava profundament la seva saviesa i creativitat.

Durant la seva estada a Clos Lucé, Leonardo va continuar treballant en diversos projectes, inclosos dissenys arquitectònics, plans d'enginyeria i esforços artístics. També va organitzar elaborades festes per a la cort reial, mostrant la seva ment inventiva a través de lleons mecànics, sistemes hidràulics i altres meravelles. Tot i patir una paràlisi de la mà dreta, Leonardo va romandre actiu i intel·lectualment compromès fins al final de la seva vida.

Els motius oficials del trasllat de Leonardo a França

Les raons oficials del trasllat de Leonardo a Clos Lucé tenen les seves arrels en els següents factors:

Mecenatge i seguretat financera:

El 1516, el principal mecenes de Leonardo a Itàlia, Giuliano de' Medici, havia mort, deixant l'artista sense suport estable. L'oferta del rei Francesc I va proporcionar a Leonardo seguretat financera, una residència còmoda i la llibertat de perseguir els seus interessos sense les pressions de buscar comissions.

Reconeixement al seu geni:

Francesc I era un apassionat admirador de les arts i veia Leonardo com una llegenda viva. La invitació del rei va ser un gest de respecte i un desig de portar la ment més gran del Renaixement a França, elevando el prestigi cultural de la seva cort.

Un retir tranquil:

Després de dècades d'agitació política a Itàlia, incloses les invasions franceses de Milà i les aliances canviants de les ciutats-estat italianes, Leonardo pot haver buscat un entorn més tranquil per centrar-se en el seu treball. Clos Lucé li oferia un entorn tranquil, lluny dels conflictes que havien trastocat la seva vida a Itàlia.

L'oportunitat de mentoritzar i inspirar:

La presència de Leonardo a França no només va ser un honor personal, sinó també una manera per a Francesc I d'inspirar la seva cort i les generacions futures. Les idees i invents de Leonardo van influir en l'art, la ciència i l'enginyeria franceses, deixant un llegat durador.

La mort i el llegat de Leonardo
Leonardo da Vinci va morir a Clos Lucé el 2 de maig de 1519, a l'edat de 67 anys. Segons la llegenda, va morir als braços del rei Francesc I, tot i que aquest relat és probablement apòcrif. Va ser enterrat a la capella de Saint-Hubert al castell d'Amboise, un testimoni de l'alta estima que tenia la monarquia francesa.

L'estada de Leonardo a Clos Lucé és recordada com el capítol final de la vida d'un geni renaixentista, on va ser celebrat i estimat per un dels governants més poderosos d'Europa. La narració oficial retrata aquest període com una conclusió harmoniosa i digna de l'extraordinària vida de Leonardo.

Conclusió
La versió oficial del trasllat de Leonardo da Vinci a Clos Lucé emfatitza el respecte mutu entre l'artista i el rei Francesc I, la llibertat financera i creativa proporcionada a Leonardo i la importància cultural de la seva presència a França. Tot i que les teories alternatives, com ara que Leonardo és un "presoner de luxe", ofereixen perspectives intrigants, el relat tradicional segueix sent l'explicació més àmpliament acceptada dels seus últims anys a Amboise.

Leonardo a Clos Lucé: utilitzant el sentit comú
D'acord, parlem de Leonardo da Vinci. Gran nom, gran geni, oi? Tothom el coneix. Però aquí està la qüestió: la gent diu que va anar a França, a aquest lloc de luxe anomenat Clos Lucé, perquè el rei Francesc I el va convidar. Diuen que tot era agradable i acollidor, com una residència de gent gran per a genis. Però fem servir una mica de sentit comú aquí. Això realment suma? Anem a desglossar-ho.

1. Leonardo no estimava exactament els francesos
En primer lloc, Leonardo estava a Milà, treballant per a la família Sforza. Llavors, bam! Els francesos envaeixen Milà el 1499. Charles d'Amboise, el noi que dirigia l'espectacle, no era amic de Leonardo. Els francesos bàsicament el van expulsar i Leonardo va haver de córrer cap a Pàdua. No és exactament una relació amistosa, oi? Així, avançant ràpidament fins al 1516, i ara Francesc I, un altre rei francès, el convida a França. El sentit comú diu: si algú envaeix casa teva, et fa fora i després et diu: "Escolta, vine a viure amb mi", confiaries en ell? Probablement no.

2. La teoria del "presoner de luxe"
Aquí és on es posa interessant. La gent diu que Leonardo va ser un "convidat" a Clos Lucé. Però siguem realistes: quan un rei et convida a viure al seu pati del darrere, és realment una invitació? O és més aviat com: "Vens amb mi i no tens més remei"? Leonardo va ser un gran problema. Kings volia el seu cervell, les seves idees, el seu art. Francesc I no només estava sent amable, volia mantenir Leonardo a prop, on pogués controlar-lo. Sona més a una presó de luxe que a unes vacances, oi?

3. El misteri de la Mona Lisa
Ara, parlem de la Mona Lisa. Tothom diu que és Lisa del Giocondo, la dona d'algun comerciant. Però el sentit comú diu: Leonardo estava molt lligat a aquest quadre. El va portar amb ell a França. Per què li importaria tant la dona d'un comerciant a l'atzar? No quadra. Aquí teniu el truc: Leonardo era proper a Isabel d'Aragó, la vídua del seu antic cap a Milà. Era una gran cosa: intel·ligent, poderosa i algú que Leonardo respectava clarament. El sentit comú diu: la Mona Lisa és probablement Isabella. Té molt més sentit que estigués lligat a una pintura d'algú que realment li importava.

4. El panorama general
Per tant, posem-ho tot junt. Leonardo és expulsat de Milà pels francesos. Anys més tard, el rei francès el "convida" a França. És tractat bé, és clar, però bàsicament està atrapat allà. Porta la seva pintura preferida, que probablement no és una dona a l'atzar, sinó algú que realment estimava. I passa la resta de la seva vida allà, sota la vigilància del rei. Em sona com un presoner de luxe.

Conclusió
La història oficial diu que Leonardo va anar a Clos Lucé perquè era honrat i respectat. Però el sentit comú diu: no tenia gaire opció. Els francesos ja li havien arruïnat la vida una vegada, i ara volien mantenir-lo a prop. Era un lloc agradable?

Segur. Era lliure de marxar? Probablement no. I aquesta Mona Lisa? Definitivament no només la dona d'un comerciant. Cas tancat.